

Torjutaan turvepaloja

- opas kuljettajalle

Palontorjunta-asiaa koneiden kuljettajille

Tämän opasvihkon tarkoituksena on auttaa Sinua pienentämään turvepalon riskiä ja toimimaan oikein, kun havaitset palonalun eli syttymän.

Onnistunut turvetuotanto lähtee työn ja riskien hallinnasta sekä virheiden minimoimisesta. Se vaatii osaavaa, vastuuntuntoista työntekijäjoukkoa, jolla on hyvä yhteishenki. Tulipalotilanteessa vastuuntuntoisen tuotantoyksikön ammattitaito ja yhteistoiminta korostuvat.

Periaatteena on, ettei yhteistä työmaata tuhota eikä ympäristöä pilata. Nopein tapa työmaan tuhoamiseen on tulipalo. Jokaisen työmaalla työskentelevän on omalta osaltaan hallittava tämän pahimman riskin vähentäminen ja osattava perusasiat yhteisen työpaikan paloturvallisuudesta. Syttymä voi laajentua suurpaloksi – siksi kaikkiin palonalkuihin on reagoitava nopeasti ja ne on sammutettava heti.

Turvepalojen riskiä voi pienentää jatkuvalla havainnoinnilla ja valppaudella.

Yhteisellä työpaikalla jokainen työntekijä vastaa omista ja osaltaan myös tuotantoyksikön tekemisistä. Työmaalla tulee seurata jatkuvasti sekä omaa että työkaverin jättämää jälkeä. Pienistäkin ja myös sammutetuista syttymistä on aina ilmoitettava muille alueella oleville, jotta riskikohtia voitaisiin seurata. Tiedonkulusta pitää huolehtia myös työvuorojen vaihtuessa.

- Seuraa työnjälkeä, naapurisarkaa, varastoalueita ja läheisiä työmaita.
- Sammuta pienikin syttymä heti.
- Tiedota omista tekemisistäsi ja havainnoistasi.
- Turvetuotanto on aina maltettava keskeyttää, jos tulipalon vaara on ilmeinen tuulen tai muun syyn johdosta.

Mitä turve on ja miten se palaa?

Turve on kuivana herkästi syttyvää ja vaikeasti sammutettavaa. Kuiva turvepöly saattaa palaa räjähdysmäisesti. Sen vuoksi turvetuotantoalueella syttyneeseen tulipaloon liittyy aina hengenvaara.

Kostea turve palaa tyypillisesti kytemällä. Vain juuri kentästä jyrsitty turve, jonka kosteus ylittää 60 %, on lähes palamatonta. Kostean turvekerroksen pinta saattaa silti lähteä kytemään ja kytopalo säilyä pitkäänkin turpeessa.

Kannattaa toimia jo ennen kuin tilanne tuotantokentällä pääsee näin pahaksi.

Turvepalon sammuttamisen tekee haastavaksi runsas savunmuodostus ja häikävaara. Palon syttyminen ja eteneminen riippuvat ratkaisevasti sääoloista: tuuli lisää ja vastaavasti sade vähentää syttymis- ja etenemisherkkyyttä. Pienikin turvepalo muodostaa runsaasti savua. Turvepalon voi havaita helposti sille ominaisen hajun perusteella. Käytä siis aistejasi!

Turvepalon sammutuksessa käytetään aina niin kutsuttua pehmennettyä vettä, sillä turvepalon sammuttaminen on muuten erittäin hankalaa. Veden pehmentäminen eli sen pintajännityksen alentaminen on tarpeen, jotta sammutusvesi imeytyy kuivaan turpeeseen tehokkaasti. Käytännössä veden pehmentäminen tapahtuu sekoittamalla veteen emäksistä ainetta, esimerkiksi mäntyöljysaippuaa 0,3 – 0,5 % (esim. sataa litraa kohti 3 – 4 dl).

Naapurityömaan tai pelastuslaitoksen avun saaminen paikan päälle saattaa turvepalotilanteessa kestää kauan. Seuraukset muuttuvat vakaviksi, ellei palonalkua kyetä saamaan nopeasti omin voimin hallintaan. Siksi jokaisen työntekijän on turvetuotantoalueella hallittava alkusammutustaidot.

- Turve syttyy kuivana erittäin herkästi.
- Turvepalo leviää tuulella nopeasti.
- Turve muodostaa palaessaan runsaasti savua.
- Turvepalo sammutetaan pehmennetyllä vedellä.
- Turve voi kyteä pitkään.
- Turvepalo voi syttyä sammutuksen jälkeen helposti uudelleen.

Turvepalojen syttymissyöt

Turpeen syttymiseen on kaksi pääsyytä; ulkoinen lämmönlähde ja itsesyttyminen. Itsesyttymisiä tapahtuu aumoissa varastointikaudella. Syttymisherkkyys riippuu olennaisesti turpeen kosteudesta. Tuulisella säällä turvepalo leviää turvetuotantoalueella nopeasti ja laajenee helposti ympäröivään maastoon.

Tuulen merkitys

Paloriski kasvaa. Valvontaa tehostettava!

Tuotanto seis!

Kun tuulen nopeus kasvaa, paloriski moninkertaistuu. Jos tuulen keskinopeus on 4 – 7 m/s, on valvontaa ja vartiointia tehostettava. Tuulen nopeuden edelleen kasvaessa on tiedostettava paloriskin lisääntyminen. Tuotanto on aina keskeytettävä tuulen vuoksi silloin, kun tuulennopeus kasvaa yli 10 m/s:n.

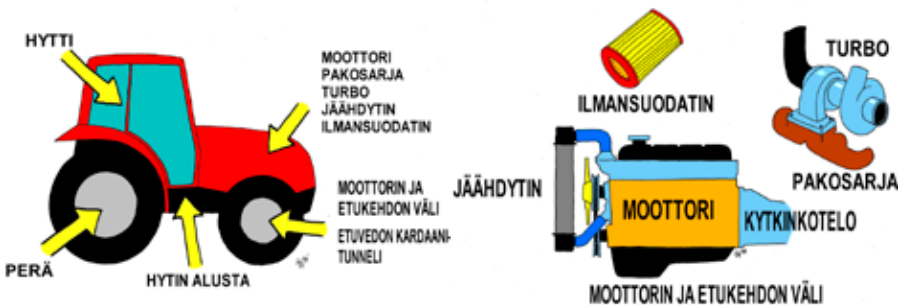
Koneiden huolto ja puhdistaminen turvepaloriskien minimoimiseksi

Veto- ja työkoneiden puhtaana pitäminen on koko työmaan paloturvallisuuden lähtökohta. Eri työkoneissa ja traktoreissa on puhdistamisen kannalta omat tärkeät kohtansa. Puhdistamistyön oppii kunnolla vain käytännön kokemuksen kautta.

Koneet täytyy puhdistaa turvepölystä aina tarpeen mukaan, mutta vähintään kerran työvuorossa. Uusi työvuoro aloitetaan puhdistetulla koneella.

- Jätä koneet puhtaammiksi kuin ne olivat työvuoron alkaessa!
- Muista, että koneen puhdistamisella välttyt parhaiten konepalolta!

Vetokoneen puhdistettavat kohteet.

Perehdy kunkin työkoneen puhdistuskohteisiin. Seuraa erityisesti laakerien kuntoa ja mahdollista lämpenemistä. Muista, että laakereita ei saa puhdistaa liian voimakkaalla ilman- tai vedenpaineella. Laakerien tiivisteet vioittuvat tällöin helposti ja seurauksena on niiden kuumeneminen ja paloriskin lisääntyminen. Asianmukainen, ennakoiva huolto on puhdistamisen ohella paras keino vähentää konepaloja.

Koneet pitää puhdistaa tähän työhön varatulla paikalla työmaan tukikohdassa. Auman vieressä koneita ei saa puhdistaa. Muista myös, että puhdistuspaikka ei ole parkkipaikka!

Työkoneet ja traktorit on siirrettävä seisomaan niille varatuille alueille. Huolehdi traktoreiden ja työkoneiden riittävästä etäisyydestä.

Kuva Oulu-Koillismaan pelastuslaitos.

Väärään paikkaan ja liian lähellekin jätetyille koneille voi käydä näin. Työkoneesta lähtenyt palo tuhosi miljoonakaluston aivan turhaan, ja palo levisi tuotantoalueelle ja varastoamaan.

Koneiden huolto ja puhdistus

- Puhdista veto- ja työkoneet aina työmaalta poistuttaessa ja vähintään kerran työvuorossa, pölyisissä ja tuulisissa oloissa useammin.
- Puhdista koneet aina puhdistamiseen varatulla paikalla tukikohdassa, ei koskaan auman lähellä.
- Pidä huolta siitä, ettei työkoneesta putoa irrallisia osia tai työkaluja tuotantokentille.
- Tee koneiden korjaus- ja huoltotyöt asianmukaisissa korjaamotiloissa. Vain aivan välttämättömimmät työt voi tehdä työmaan tilapäisillä tilityöpaikoilla.
- Muista huoltotöiden aikainen turvallisuus: ota huomioon tuulen suunta ja voimakkuus sekä varmista sammutuskaluston ja –veden välitön saatavuus.
- Ilmoita työkavereillesi tekemistäsi huolto- ja korjaustöistä.
- Huolellisuus ja maltti ovat valttia!

Tuotantotyövaiheiden riskitekijät

Kaikissa turvetuotannon työvaiheissa on koneiden puhdistaminen tärkeää kipinöinnin ja ylikuumenemisen estämiseksi. Koneen eri osien kuntoa on tarkkailtava jatkuvasti ja huoltotoimenpiteet tehtävä säännöllisesti. On pyrittävä ennakoimaan erityisesti kuumenemiselle alttiiden osien, kuten laakereiden uusimistarve. Niiden rikkoutuminen aiheuttaa töiden keskeytymisen ja kuumentumisen myötä myös paloriskin kasvun.

Jyrsintä

Kuva Vapo Oy

Jyrsintä kannattaa aloittaa tuulen alapuolelta ja edetä vetokoneesta katsoen vastatuuleen, koska märkä jyrös estää palon leviämistä. Kivisillä alueilla jyrsiminen vaatii erityistä tarkkaavaisuutta. Pitkän poudan jälkeen kiviset alueet ovat vaarallisia, koska turvekenttä on kuivunut erityisen kuivaksi lämpimien kivien ympäriltä. Iskukipinät sytyttävät helposti tällaisen kohdan.

Kentän muuttumista on tarkkailtava kesän mittaan. Esiinnousseet kivet merkitään ja niistä ilmoitetaan muille. Merkityt kivet kierretään tai ne kaivetaan pois. Jyrsimen nostaminen ennen kivistä kohtaa on välttämätöntä mataloituvilla turvekentillä. Jos havaitset irrallisia kiviä tai metallinkappaleita tuotantoalueella, kuljeta ne saman tien tuotantoalueen ulkopuolelle.

Jyrsimessä on nopeasti pyörivänä ja liikkuvana laitteena paljon vaurioherkkiä laakereita ja muita osia, jotka voivat lämmetä tai aiheuttaa suoranaista kipinöintiä. Jyrsin onkin huollettava säännöllisesti huolto-ohjeiden mukaan, ja sen kuntoa on jatkuvasti tarkkailtava. Muista, että viallinen jyrsin aiheuttaa suuren paloriskin.

Toisaalta jyrsin on myös erittäin tehokas työväline laajenevan kenttäpalon rajaamisessa. Sillä voidaan jyrsiä tehokkaasti märkää turvetta kentän pintaan ja näin pienentää palokuormaa. Jyrsin onkin kenttäpalotilanteessa tärkeimpiä palon rajausvälineitä.

Kääntäminen

Kääntäjätraktorin kuljettaja voi vaikuttaa paljon sekä jyröksen kuivumiseen että myös paloturvallisuuteen. Sarkojen päissä käännettäessä on vauhtia pudotettava reilusti, tarvittaessa jopa pysähdyttävä, jotta etupyörät eivät heitä kuivaa turvetta traktoriin eikä ajeta pölypilveen.

Kiviset alueet ovat tässäkin tuotantovaiheessa haastavimpia. Kääntäjätraktorin kuljettajan on tarkkailtava tuotantoaluetta työssään jatkuvasti, jotta mahdolliset palon alut havaittaisiin jo pieninä kytöinä. Ota huomioon yksintyöskentelyn riskit – ole erityisen tarkkana!

Karheaminen

Karheaminen on mekaanisten tuotantomenetelmien paloherkkin työvaihe, koska tuotantokentällä toimitaan tässä vaiheessa hyvin kuivan turpeen kanssa.

Tuulen nopeuden kasvaessa karheamista joudutaan usein rajoittamaan. Työskentelyjärjestyksessä kannattaa pyrkiä sijoittamaan karhettu alue tuulen alapuolelle, jos vain mahdollista. Kivisillä alueilla vaaditaan erityistä tarkkaavaisuutta.

Karheejan kuljettaja työskentelee usein yksin. Siksi on tärkeää, että esimerkiksi lohkolta toiselle siirryttäessä tarkkaillaan jo karhetun lohkon mahdollisia syttymiä.

Karheejalle on käyttöä myös palotilanteissa. Palon rajauksessa karheejalla voidaan kuiva jyrös tai karhe poistaa kentän pinnasta esimerkiksi sarkaojaan.

Kuormaus

Kuormaajatraktorin kuljettajan on pidettävä silmällä erityisesti kuormaajan mattoa. Sen on kuljettava suorassa eikä se saa kuumeta kitkan takia. Kuormaajasta on muistettava puhdistaa erityisesti alarungon pohjalevyn ja maton väli. Kaikkien laakereiden, pyörien ja rullien on oltava kunnossa.

Kuva: Suokone Oy

Aloita turpeen kuormaus aina tuulen alapuolelta, jos se vain on mahdollista. Näin kuiva turvepöly ei kulkeudu kuormaajan suuntaan. Sarkojen suuntaisella tuulella on kuormattava vain vastatuuleen, ettei tuuli toisi jatkuvasti vetokoneen suuntaan pölyä. Jo kuormattuja sarkoja täytyy pitää silmällä syttymien varalta.

Kun karhetta kuormataan mekaanisella kokoojavaunulla, on kuljetin pidettävä kunnossa, jottei se lämmetessään aiheuttaisi paloriskiä. Pölyäminen ja joissakin kokoojavaunuissa huono näkyvyys vetotraktorista kuljettimelle haittaavat syttymien havaitsemista. Tarkkaile kuljettimen kuntoa!

Kuva Turveteollisuusliitto ry

Imuvaunulla tai mekaanisella kokoojavaunulle turvetta kerätessä koneen osan ylikuumeneminen tai kipinäointi voi aiheuttaa paloriskin.

Kuva Raussin Metalli Oy

Aumaus

Kuva Turveteollisuusliitto ry

Päälleajoaumausta.

Kuva Turveteollisuusliitto ry

Puskuaumausta.

Aumaus ratkaisee, kuinka varastoitu turve välttyy itsesyttymiseltä ja säilyy muutoinkin hyvälaatuisena asiakkaalle saakka.

Aumausvaiheessa ja varsinkin aumaa viimeisteltäessä kannattaa olla huolellinen. Päälleajoauman sivuluiskat on tiivistettävä kunnolla. Niihin ei saa enää lopullisen muotoilun ja tiivistämisen jälkeen kipata tai puskea auman päältä löysää turvetta. Jos auman luiskat jäävät löysiksi, auman itsesyttymisvaara kasvaa. Pahimmassa tapauksessa voidaan tuhota huomattava määrä varastoitua turvetta. Aumapalo voi levitä myös tuotantokentälle.

Aumauksen aikana on valvottava mahdollisia syttymiä, tarkistettava kaikki epäilyttävä ja reagoitava välittömästi pieniinkin savuihin. Palonalut tukahdutetaan märällä turpeella. Omia ja toisten jälkiä on seurattava tarkkaan – auman päältä näkee kauas!

Jyrsintä

- Aloita tuulen alapuolelta ja etene vastatuuleen.
- Ole tarkkana kivisillä alueilla, varo iskukipinöitä ja sammuta palonalku heti.
- Pidä huolta jyrsinlaitteiston kunnosta.
- Merkitse esiinnousseet kivet.
- Vie irtokivet tai metallinkappaleet tuotantoalueen ulkopuolelle.

Kääntäminen

- Varo kiviä ja varusta kääntäjä tarvittaessa muovilavoilla ja kumipyörillä.
- Ajaessasi tarkkaile myös edellisen lohkon tilannetta.
- Vältä pölypilvien muodostumista ja aja tarpeeksi hitaasti.

Karheaminen

- Muista, että käsittelet kuivaa turvetta, jonka paloriski on kasvanut.
- Tarkkaile tuuliolosuhteita ja ole erityisen huolellinen kivisillä alueilla.
- Varo iskukipinöitä ja sammuta palonalku heti.

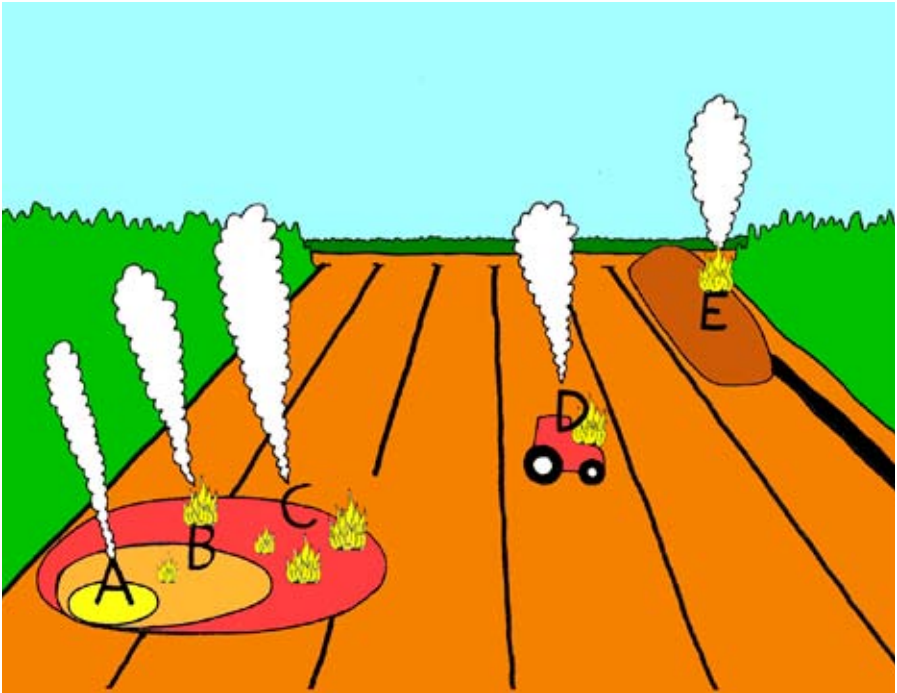
Kuormaus

- Ota huomioon tuulen suunta: turvallisinta on aloittaa kuormaus tuulen alapuolelta.
- Huolehdi siitä, etteivät kuormaajan matto tai koneen muut osat pääse ylikuumenemaan.
- Puhdista erityisesti alarungon pohjalevy ja maton väli.
- Huolehdi kaikkien laakereiden, pyörien ja rullien kunnossapidosta.
- Pidä mekaanisen kokoojavaunun kuljetin kunnossa.

Aumaus

- Tiivistä erityisesti auman sivuluiskat huolellisesti.
- Vältä liian paksuja turvekerroksia.
- Älä kippaa sivuluiskaan.
- Seuraa omia ja toisten jälkiä.
- Tarkkaile kytöjä, tarkista kaikki epäilyttävä ja reagoi välittömästi.

Tilannearviointi ja hälyttäminen

Työ turvetuotantoalueella edellyttää jatkuvaa havainnointia ja kaikkien mahdollisten palon alkujen huomiointia. Kuvan kohdissa A – C on esitetty erilaisia kenttäpaloja. D on esimerkki konepalosta ja E aumapa-losta.

Kun havaitset tulipalon, tee nopea tilannearviointi palon laajuudesta, tuulen suunnasta, voimakkuudesta ja tuotantotilanteesta. Hälytä muut työntekijät ja tee hätäilmoitus hätäkeskukseen mieluummin liian aikaisin kuin liian myöhään eli toimi etupainotteisesti.

Jokainen samalla työmaalla hälytyksen vastaanottanut kytkee hätävilkun tai ajovalot päälle merkiksi tiedon vastaanottamisesta. Pidä oma puhelin mukanasasi koko ajan, sillä hätäkeskus saattaa soittaa takaisin. Katso hätäilmoitusohje takakannesta.

Hälytysohje

A. Yksittäinen palopesäke kentällä tai varastoaumassa alle 0,5 m²

- Ilmoita palosta kaikille työvuoressa työskenteleville ohjeiden mukaan.
- Tuulisella säällä hälytä kaikki samassa työvuoressa työskentelevät.
- Varmista tiedonkulku kaikille, myös kokonaisurakoitsijalle.

B. Useampia pesäkkeitä tai paloalue pienehkö, yhteensä 0,5 – 30 m² kentällä tai varastoauimassa

- Hälytä muut kuljettajat ohjeiden mukaan.
- Tee hätäilmoitus 112.
- Ilmoita palosta lähimmille työmaille ja vapaavuorossa oleville.
- Varmista tiedonkulku kaikille, myös kokonaisurakoitsijalle sekä tuotantopäivystäjälle.

C. Paloalue yli 30 m² kentällä tai varastoauimassa

- Tee heti hätäilmoitus 112.
- Hälytä muut kuljettajat ohjeiden mukaan.
- Ilmoita lähimmille avustaville työmaille ja vapaavuorossa oleville.
- Varmista tiedonkulku kaikille, myös kokonaisurakoitsijalle sekä tuotantopäivystäjälle.
- Järjestä avustavien yksiköiden opastus.

D. Konepalo

- Hälytä muut kuljettajat ohjeiden mukaan.
- Tee heti hätäilmoitus 112.

Tee aina hätäilmoitus etupainotteisesti olosuhteissa, joissa palo voi laajeta nopeasti tuulen tai muun syyn takia. Hälyttäminen ei maksa mitään!

Turvepalojen sammutus

Turvepalojen sammutuksessa on tärkeintä nopea alkusammutus, etupainotteen hälyttäminen ja todenmukainen tilannearvio.

A. Yksittäinen palopesäke kentällä tai varastoaumassa alle 0,5 m²

- Kerää palava pesäke sankoon tai vastaavaan ja ”hukuta” se vetiseen ojaan tai sekoita ja tukahduta ojanpohjan märkään turpeeseen.
- Tiivistä ja tukahduta palopesäkkeen paikka märällä turpeella.
- Pyri aina selvittämään syttymisen syy – kuka ja millä liikkunut, iskukipinä, kone- vai laiterikko jne.
- Korjaa tai poista syttymän aiheuttaja.
- Muista aina sopia muiden työntekijöiden kanssa havaitun ja sammutettun palopesäkkeen jälkitarkkailusta.

B. Useampia pesäkkeitä tai paloalue pienehkö, yhteensä 0,5 – 30 m² kentällä tai varastoaumassa

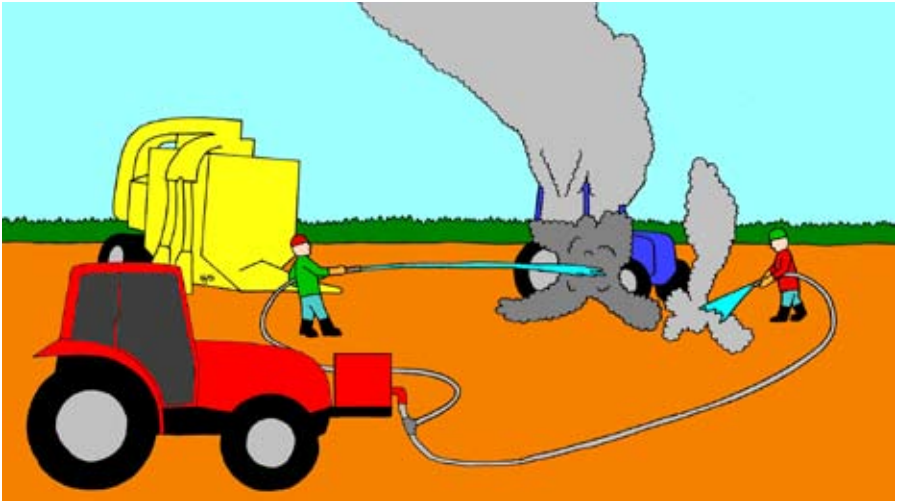
- Järjestä paikalle säiliöperävaunu.
- Keskeytä tuotantotoiminta ja siirry sovitussa järjestyksessä avustamaan palopaikalle.
- Sammuta lähestyen palonkärkeä sivulta päin rajaten. Rajaa palo tuulen alapuolelta.
- Käytä pehmennettyä sammutusvettä.
- Ilmoita kaikille hälytetyille yksiköille ja esimiehille, kun palo on sammutettu ja järjestä jälkivartiointi.

C. Paloalue yli 30 m² kentällä

- Järjestä paikalle säiliöperävaunu.
- Opasta pelastusyksiköt paikalle.
- Johda sammutustyötä siihen saakka kunnes pelastusviranomainen on paikalla ja ottaa johtamisvastuun.
- Ryhdy toimenpiteisiin tuulen alapuolisen alueen palokuorman pienentämiseksi.
- Palopaikalta ei saa poistua ilman lupaa.
- Osallistu jälkivartiointiin pelastusviranomaisen ohjeiden mukaan.

D. **Konepalo**

- Suorita alkusammutus ensisijaisesti jauhesammuttimella.
- Kastele tuulen alapuolinen alue heti, kun säiliöperävaunu on paikalla.
- Sammuta ja rajaa lähialue pehmennetyllä vedellä palon leviämisen estämiseksi.
- Älä aja koneella ennen kuin se on kunnolla pesty ja varmistuttu, ettei missään enää pala. Tarkista huolellisesti koneen kunto.
- Huolehdi vartioinnista palon jälkeen.

E. **Varastoaumapalo**

- Estä palon leviäminen tuotantokentälle ja ympäröivään maastoon.
- Kerää pieni pintapalo tai pesäke jyrshinturveaumassa ämpäriin ja tukahduta vedellä.
- Sammuta suurempi jyrshinturveauman pintapalo sumuttamalla pehmennettyä vettä sumusuihkuputkella palokohtaan ja sen ympärille. Tämän jälkeen aloita palon tukahduttaminen. Estä hapen saanti peittämällä ja tiivistämällä palava kohta työkoneella.
- Palaturveauman palo sammutetaan siirtämällä palopesäke kaivinkoneella valmiiksi kastellulle kentälle. Samaan aikaan sumutetaan pehmennettyä vettä palopesäkkeeseen leimahdus- ja kipinöintivaaran poistamiseksi.
- Muista jälkivartiointi ja tarkkailu kaikkien palotilanteiden jälkeen!

Kenttäpalon alkusammutus

Kenttäpalot on helpointa sammuttaa silloin, kun ne vielä ovat kyteviä "pihuja" tai "kytöjä". Palon laajeneminen tässä vaiheessa voidaan pysäyttää parhaiten esimerkiksi laittamalla sanko nurinpäin savuavan syttymän päälle ja kastelemalla sen ympäristö pehmentyllä vedellä etenkin tuulen alapuolelta.

Alkusammutus tehdään keräämällä kytevä turve sankoon ja viemällä se sammumaan lähimpään vesiojaan.

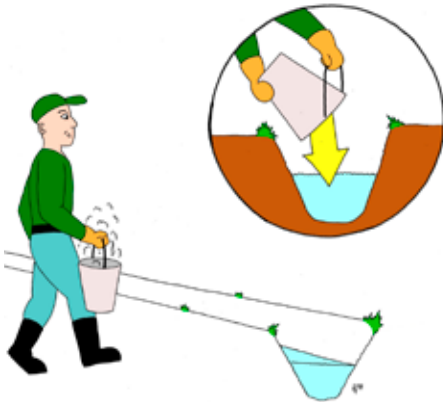
Kenttäpaloa ei milloinkaan saa sammuttaa jauhesammuttimella! Jauhesammuttimesta purkautuva paine levittää paloa vain laajemmalle alueelle.

Palonalku tukahdutetaan asettamalla sanko ylösalaisin sen päälle.

Kerää palopesäke varovasti vesisankoon.

Vie palopesäke sangolla ojaan, jossa on vettä. Tukahduta pesäke.

Kastele hyvin alue, jossa palopesäke oli.

Laajan kenttäpalon sammutus

Laajaksi päässyttä kenttäpaloa täytyy torjua rajaamalla. Ensisijaisesti rajaaminen tapahtuu säiliöperävaunuja hyödyntämällä. Rajausta voidaan tehdä myös kääntämällä kosteaa turvetta pintaan jyrsimellä, kentän tasausruuvilla tai muilla tuotantokoneilla. Kaivukoneet ja puskutraktorit ovat myös hyviä rajausvälineitä, jos niitä löytyy työmaalta.

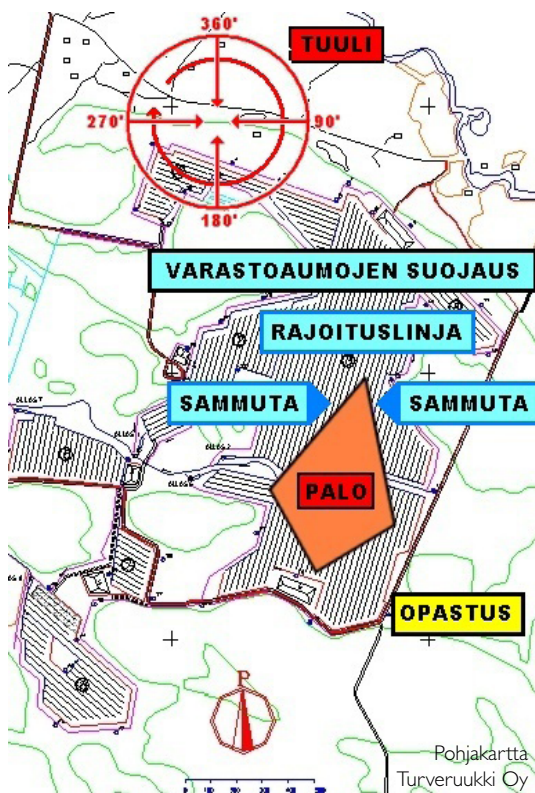
Kuva Vapo Oy.

Rajoituslinja tehdään tarpeeksi kauas kastelemalla tai käyttäen esimerkiksi kentän tasausruuvia, jos sellainen on alueella. Mikäli suinkin mahdollista, varastoaukat suojataan pinnasta kastelemalla ja kääntämällä aumojen ympäristössä märkää turvetta pintaan kentän tasausruuvilla.

Kuva Vapo Oy.

Kenttäpalon rajaamista jyrsin – karheejalla.

Yleisperiaate on, että laajaksi päässyt palo rajataan ensin, siten vasta sammutetaan. Laaja palo pyritään sammuttamaan lopullisesti ilta- ja yöaikana, kun tuuli on tyyntynyt ja ilma on kostea. Varsinainen sammutusvaihe vaatii paljon sammutushenkilöstöä ja -kalustoa sekä konevoimaa.

Tukahduttamisessa palopesäkkeet eristetään hapelta peittämällä ne märällä turpeella. Tukahduttaminen peittämällä on mahdollista palon alussa ja sitä rajattaessa. Kenttäpalossa syntyy jatkuvasti uusia palonalkuja tuulen heittäessä kipinöitä ja aiheuttaessa uusia syttymiä eli nk. heitteitä alkuperäisen paloalueen ulkopuolella. Alkusammutukseen on varauduttava jatkuvasti, vaikka laajemman kenttäpalon sammuttaminen sitookin resursseja.

Sammuttaminen ja rajaaminen

- Sammuta palon alut kentällä aina pehmenneellä vedellä, ei koskaan jauhesammuttimella!
- Muista, että palo voi edetä tuotantokentällä tuulen mukana hyppien.
- Estä palon leviäminen rajaamalla alue, sammuta sitten.
- Käytä työmaan koneita kenttäpalojen rajaamiseen.

Kenttäpalojen sammutustekniikkaa

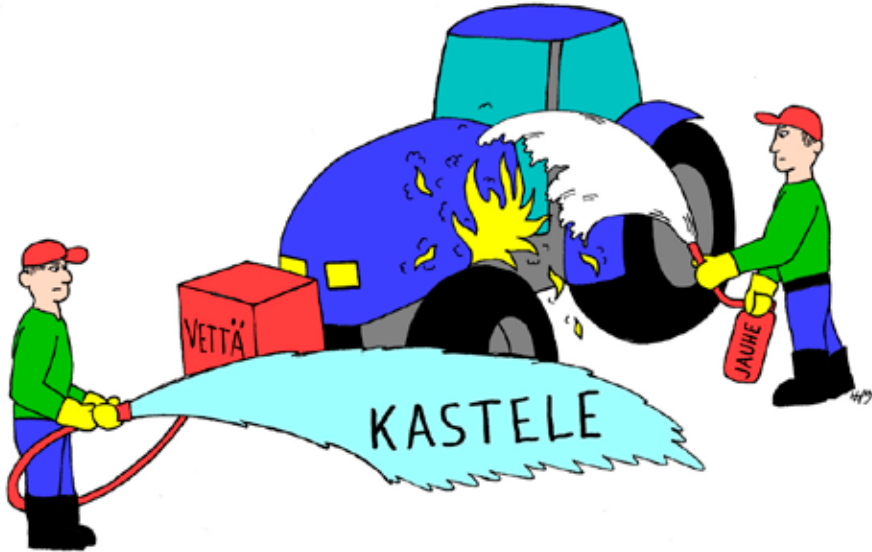
- Tukahduttaminen
- Sammuttaminen
- Raivaaminen
- Jälkivartiointi

Aumapalot hallintaan

- Tee tarkka ja kattava tilannearvio palosta.
- Estä palon leviäminen auman ulkopuolelle, sammuta pintapalo.
- Käytä pehmennettyä vettä.
- Tukahduta palo ensin peittämällä ja tiivistämällä.
- Muista, että palo voi syödä jyrshinturvauman ontoksi. Varoita sammuttajia!
- Poista palaturveauman palava osa ja sammuta se.
- Sisältä päin palava palaturveauma pitää katkaista.
- Tarkkaile aumaa riittävän pitkään, jotta voit olla varma, ettei palo syty uudelleen.

Konepalo

Konepalossa tehdään tilannearviointi rauhallisesti. Älä aja palavalla koneella! Palavalla koneella levität vain paloa laajemmalle alueelle. Hälytä ensin työtoverit, jotka tuovat mukanaan lisää sammutuskalustoa. Tee alkusammutus viivyttämättä jauhesammuttimella. Tee sitten hätäilmoitus 112:een.

Kastelemalla ympäröivä alue estetään palon leviäminen kenttäpaloksi. Yksi työntekijä opastaa pelastuslaitoksen paikalle. Jälkivartiointista on huolehdittava koneen ympäristössä niin pitkään, kun pelastusviranomainen sitä vaatii.

Vetokoneen ja työkoneneen sammuttaminen:

- Älä aja palavalla koneella.
- Erotta vetokone ja työkonene toisistaan, jos mahdollista.
- Pysäytä vetokoneen moottori.
- Suorita alkusammutus.
- Hälytä työmaan muut työntekijät.
- Tee hätäilmoitus 112.
- Varmista kastelemalla, ettei palo leviä koneen ympäristöön.
- Pidä oma puhelin mukanasasi koko ajan.

Turvetuotantoalueen palokalusto

Vetokoneen palokalusto

- Sammutin
- Pehmennettyä vettä vähintään 10 litraa paineistettavassa säiliössä
- Vetoliina / kettinki
- Lapio
- Sanko
- Hälytysohje
- Puhelin

Kuva Vapo Oy

Alkusammutusvesisäiliö vetokoneessa.

Säiliöperävaunun palokalusto

- Letkuja
- Liittimiä
- Sankoja
- Lapio
- Pehmennettyä vettä

Kuva Vapo Oy.

Tarkista, että säiliöperävaunun säiliö on aina täynnä pehmennettyä vettä ja että koneissa on sammutusvälineet!

Palokaluston kunnossapito

Palokaluston toimintavalmiudesta on huolehdittava erityisesti kiireisimpänä tuotantoaikana. Säiliöperävaunu on oltava aina täynnä pehmennettyä vettä, pumpput on testattava ja kaluston käyttöä myös harjoiteltava. Koneiden pesun jälkeen säiliöt täytetään välittömästi.

Tuotantoaikana palokalustoa on koe-käytettävä vähintään kerran viikossa. Välittömästä käytön jälkeen kalusto on kunnostettava ja puhdistettava sekä täytettävä vesi- ja polttoainesäiliöt. Vaurioituneet tai rikkoutuneet tai rikkoutuneet laitteet on korvattava heti käyttökuntoisilla. Ilmoita työmaasi esimiehelle, jos rikkoutuneen laitteen tilalle ei välittömästi löydy uutta!

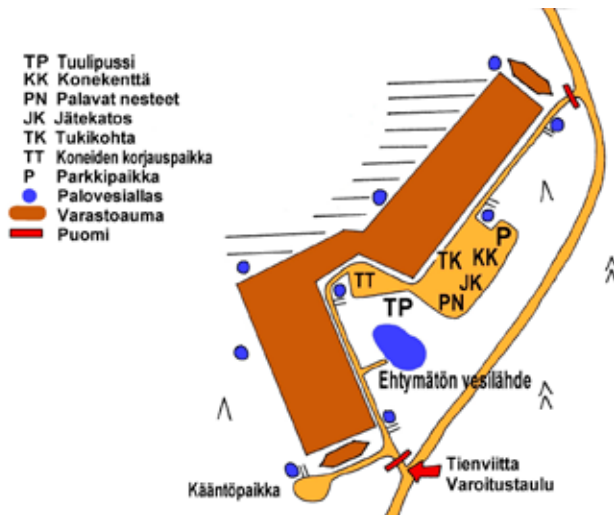

Kuva Vapo Oy.

Säiliöperävaunu on täytettävä imemällä vettä sammutusvesialtaan pinnasta.

Työntekijänä Sinun tulee osata ja hallita seuraavat asiat:

- Tiedät, mistä tarvittaessa löydät työmaan pelastussuunnitelman.
- Olet tutustunut pelastussuunnitelmaan ja tunnet sen sisällön.
- Tiedät vastuusi ja pidät huolta koneiden puhtaudesta ja kipinöinnin estosta.
- Osaat käytännössä toimia paloturvallisuusriskin pienentämiseksi.
- Hallitset käytännössä työmaan palokaluston käytön.
- Harjoittelet työmaan sammutuskaluston käyttöä säännöllisesti.
- Huolehdit, että sammutusvesi- ja polttoainesäiliöt ovat täynnä.
- Huolehdit tankkaus- ja huoltopaikan asiallisesta kunnosta.
- Tiedät, miten ja missä järjestyksessä toimit eri palotilanteissa.
- Osaat tehdä hälytyksen työmaalla ja hätäilmoituksen hätäkeskukseen.
- Pidät aina mukana viestintävälinettä ja tiedät yhteystiedot.
- Tiedät tuotantoalueen vedenottoaikat ja niiden vesitilanteen.
- Osaat toimia tarvittaessa asiantuntijana ja oppaana työmaalla.
- Huolehdi, että jaksat eli syö ja juo riittävästi.

Työmaan palontorjuntajärjestelyt

Hätäilmoituksen tekeminen:

Hätäilmoitus on tehtävä etupainotteisesti.

Sen tekeminen ei maksa mitään!

- 1) Tee hätäilmoitus soittamalla 112. Hätäkeskus hälyttää pelastuslaitoksen
- 2) Kerro selvästi kuka soittaa.
- 3) Kerro työmaan nimi, kunta ja koordinaatit (merkitty traktorin hytissä tai työkoneessa olevaan hätäilmoitustarraan).
- 4) Kerro, mikä ja missä palaa: kenttä, auma vai työkone.
- 5) Kerro palon laajuus, onko ihmishenkiä vaarassa ja millaiset ovat vallitsevat olosuhteet esim. tuulen suunta ja voimakkuus.
- 6) Kerro, miten palokunnan opastus järjestetään ja kuinka lähelle paloa sammutusautoilla voi päästä.
- 7) Katkaise puhelu vasta, kun hätäkeskuspäivystäjä antaa siihen luvan.
- 8) Ilmoita heti, jos tilanne onnettomuuspaikalla oleellisesti muuttuu.

ISBN 978-952-5515-60-2

ISBN:978-952-5515-61-9 (PDF)

Tämä opas ja lisää aineistoa löytyy osoitteista <http://lib.pelastusopisto.fi> - tietohaku ja www.turveteollisuusliitto.fi - ohjeita.

Toteutus: Pelastusopisto ja Turveteollisuusliitto ry.

Yhteistyössä: Turveteollisuusliiton jäsenyritykset, Koneyrittäjien liitto ry, Suomen turvetuottajat ry, Oulun lääninhallitus sekä Oulu – Koillismaan ja Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitokset.

Piirroksat Heikki Autio. Taitto Annastiina Perko. Paino Juvenes Print, Tampere.

TURVETEOLLISUUSLIITTO

PELASTUSOPISTO